

Het heeft wel iets weg van een exciter

Kloon met karakter

Warm Audio heeft recent behoorlijk wat naamsbekendheid verworven met de goedkoopste 1176-kloon op de markt. Die koers houden ze vast met een gunstig geprijsde Pultec EQP1-kloon. Qua looks klopt het plaatje in ieder geval...

door Wessel Oltheten - wessel@interface.nl

De Pultec EQP1 heeft weinig introductie nodig, want zelfs als je het (inmiddels zeer prijzige) origineel nooit gebruikt hebt, ben je ongetwijfeld bekend met één van de vele replica's (soft- en hardware). Deze passieve mono equalizer met buizenversterker voor make-upgain is geliefd om zijn natuurlijke klank, die toch *larger than life* is. Het is een eenvoudig ontwerp, waar Warm Audio's EQP-WA een interpretatie van is; dit is dus geen historisch correcte kopie, want daarmee zou ie een stuk duurder worden. Wat mij betreft is dat helemaal niet erg. Als de functie – die van groots klinkende smaakmaker – maar behouden blijft, maakt het mij niet uit als de klankkleur een fractie verschilt met een zestig jaar oud model.

Extra frequenties

Betaalbaarheid staat dus hoog in het vaandel bij Warm Audio, maar zeker niet ten koste van alles. De EQP-WA is bijvoorbeeld voorzien van Cinemag trafo's en een Cinemag inductor (voor het versterken van de hoge frequenties). Ten opzichte van het originele schema is één transformator (die tussen de filters en de buizenversterker) weggelaten, vermoedelijk om de kosten iets te drukken. De buizen zijn

nieuw gefabriceerde modellen van Tung Sol, en de potmeters hebben kleine stapjes in hun verloop. Daarbij is de behuizing degelijk uitgevoerd in staal en is de voedingstrafo netjes afgeschermd. Ten opzichte van het originele ontwerp zijn een aantal extra frequenties toegevoegd. De low shelf (boost en cut) heeft naast 20, 30, 60 en 100Hz ook standen voor 200, 400 en 800Hz. En de high shelf (alleen cut) heeft ook standen voor 3 en 4kHz naast de gebruikelijke 5, 10 en 20kHz. De hoogmiddenboost heeft dezelfde frequentiepunten als het origineel, omdat deze band een multitap-inductor gebruikt die niet zo makkelijk uit te breiden is als de condensators waarmee de laag- en hoogbanden zijn opgebouwd. Je kunt dus kiezen uit 3, 4, 5, 8, 10, 12 en 16kHz om te versterken, met een continu variabele bandbreedte.

Flinke duw

Ik heb in mijn studio een aantal Pultec-achtige equalizers, die mooi als vergelijkingsmateriaal voor de EQP-WA kunnen dienen. De AML ezP1A en Summit EQP200B gebruik ik vaak tijdens het mixen, en kon ik (gezien hun vrijwel identieke opzet) mooi vervangen voor de Warm Audio om de verschillen te horen. Eén van de dingen waar ik dit soort equali-

INFO

- prijs excl.: € 695,-
- distributie: Ampco Flashlight Sales, 030 2414070
- internet: www.ampco-flashlight-sales.nl, www.warmaudio.com

zers voor gebruik, is om het hoog(midden) gebied te benadrukken zonder dat het schel of klein gaat klinken. Het wordt opener, helderder en energiever, terwijl het minder bewerkt klinkt dan met veel andere equalizers.

In deze toepassing merk je meteen dat een kleine correctie met de EQP-WA meer opvalt dan met bijvoorbeeld de Summit. Het lijkt alsof het bereik van de potmeters op de Warm Audio veel groter is; je kunt er radicalere effecten mee maken. Maar ook als ik op gehoor probeer de instellingen te matchen, kom ik er niet helemaal. Het karakter van de EQP-WA is iets minder *smooth* dan dat van de andere Pultec-klonen. Het lijkt alsof de hoogboost een tikje meer resonantie heeft; je kunt er een flinke duw mee uitdelen. Soms heeft het wel iets van een heel subtiele exciter weg: er komt een fris dekenkje over alles heen te liggen, wat ook doet vermoeden dat er wat vervorming optreedt.

Laagboost

De low shelf werkt goed om opnamen in balans te brengen. Sommige (niet)microfoons missen bijvoorbeeld wat laag als je ze op afstand gebruikt, of hebben er te veel van als ze dichtbij de bron staan. Met de EQP-WA kun je een geluid zo groot of klein maken als je maar wilt, zonder dat het snel

bewerkt gaat klinken. In veel gevallen blijken de lager gelegen frequentiebanden hier het best voor te werken, al zijn de extra frequentie-opties ten opzichte van het origineel soms handig om te hebben.

Natuurlijk werkt ook de bekende truc van het simultaan gebruiken van cut en boost op de low shelf zoals verwacht: je krijgt dan een versterking van de lage frequenties in combinatie met een wat hoger gelegen verzwakking. De laagboost die ontstaat door deze truc, klinkt heel groot, zonder dat het wollige karakter van het laagmiddengebied mee omhoog wordt getrokken. Dit aspect – in combinatie met de verkleuring die de transformators en buizen aan het laag geven – is voor sommige mensen de enige reden om duizenden euro's neer te tellen voor een paar originele Pultecs.

De grote vraag is dan ook hoe het laag van de EQP-WA klinkt. Ik heb geprobeerd het karakter flink naar boven te halen, met een forse laagboost tijdens de mastering van een urbantrack. De daaruit volgende curve heb ik ook met de andere Pultec-klonen nagemaakt – zo goed als dat ging, want er zijn zeker verschillen hoorbaar. De Warm Audio doet zijn naam eer aan: het klinkt daadwer-

kelijk wat warmer en iets milder (in het laag) dan de andere eq's. Ik heb het gevoel dat het laag iets meer verzadigd raakt in de EQP-WA dan bijvoorbeeld in de Summit, wat iets aan punch en kracht kost, maar wel heel warm en 'smeuig' klinkt.

Verkleuring

Wat ik vervelend vind, is dat de eq geen hard-bypass heeft. Dat kun je Warm Audio niet aanrekenen, omdat ze zich net als het merendeel van de concurrentie houden aan het originele Pultec-schema. De audio loopt dus altijd door het buizencircuit met bijbehorende verkleuring. En als de EQP-WA een apparaat met moderne (relatief hoge) ingangsimpedantie voedt, dan treedt er een lichte versterking op zodra de eq in het signaalpad is gepatcht. De ruisvloer is vergelijkbaar met die van andere buizenapparatuur, maar wel is een lichte 50Hz-brom met harmonischen hoorbaar. De overige apparatuur in de keten heeft daar geen last van, en het probleem blijkt niet te verhelpen met andere aardingsconstructies.

Dit bij elkaar maakt dat ik de EQP-WA niet direct zou aanraden als mastering-eq. Dat wil zeker niet zeggen dat twee EQP-WA's niet goed kunnen werken op een mixbus, maar het

SPECIFICATIES

- buizenequalizer gebaseerd op de klassieke Pultec EQP-1A
- CineMag in- en uitgangstransformators, gemaakt in de VS
- Premium hoogspanning 12AX7 en 12AU7 buizen
- CineMag spoel eq-sectie
- eq-sectie is bypassbaar; signaal gaat nog steeds door buizen en transformators voor verwarmend effect
- geen verlies bij insert; verlies hersteld door buizenversterker
- xlr en trs transformator-gebalanceerde ingangen
- xlr en trs transformator-gebalanceerde uitgangen
- vlakke frequentierespons van 20Hz-50kHz
- boost- en cut-controls kunnen tegelijkertijd worden gebruikt voor fase-effect
- 5 frequentiepunten toegevoegd voor meer flexibiliteit
- schakelbare 115/230 volt
- afmetingen: 2u-19" rack (48,26x8,89x15,24cm)

moet er het genre wel naar zijn – in de zin dat de eq een aardig stempel drukt qua verkleuring. Op losse instrumentgroepen is het een ander verhaal: dan vind je in elke mix wel een goede toepassing voor een paar van deze eq's.

Conclusie

Is dit de best klinkende Pultec-kloon die er te koop is? Nee, natuurlijk niet. Maar ik zou – voor ik van de EQP-WA hoorde – überhaupt niet verwacht hebben dat je een fatsoenlijk gebouwde kloon voor dit bedrag in de markt zou kunnen zetten. Er zijn doe-het-zelf-projecten te vinden die meer geld kosten. Ten opzichte van de duurdere klonen klinkt de EQP-WA meer gekleurd, met meer vervorming. Ik had de klank van het hoog persoonlijk liever wat rustiger gehoord, maar exciting is het zeker – en goed bruikbaar ook. ■

(met dank aan Sound Supplies, www.soundsupplies.nl)

HET OORDEEL

- + • waar voor je geld
- • klankkleur is feller dan duurdere Pultec-klonen (smaakwester)

